

Bestemmelsen gælder for voldgift, der finder sted i Danmark. Bestemmelsen kan fraviges ved aftale.

Stk. 1 angår manglende indlevering af klageskrift. Hvis klageskriftet uden rimelig grund ikke indleveres rettidigt, jf. § 23, stk. 1, afviser voldgiftsretten sagen. Afvisningen sker af egen drift og kræver ikke, at indklagede nedlægger påstand om afvisning.

Stk. 2 angår manglende indlevering af svarskrift. Hvis svarskriftet uden rimelig grund ikke indleveres rettidigt, jf. § 23, stk. 2, fortsætter voldgiftsretten behandlingen af sagen uden at afvente svarskriftet, men uden at undladelsen af at indlevere svarskrift i sig selv anses som en anerkendelse af klagerens krav.

Stk. 2 anvendes også på klagerens manglende svar på indklagedes eventuelle modkrav. Undlader klageren at svare på et modkrav, fortsætter voldgiftsretten således behandlingen af sagen uden at afvente svaret, men uden at undladelsen af at svare i sig selv anses som en anerkendelse af indklagedes modkrav.

Stk. 3 angår en parts udeblivelse fra en mundtlig forhandling eller undladelse af at fremlægge bevisdokumenter. Er udeblivelsen eller undladelsen sket uden rimelig grund, kan voldgiftsretten fortsætte behandlingen af voldgiftssagen og afsige voldgiftskendelse på det foreliggende grundlag.

Udeblivelsen og undladelsen af at fremlægge bevisdokumenter har således den virkning, at parten vil være afskåret fra at varetage sine interesser under den mundtlige forhandling eller fra at påberåbe sig de pågældende bevisdokumenter (såkaldt faktisk præklusion).

Klagerens udeblivelse eller undladelse af at fremlægge bevisdokumenter kan derimod ikke føre til afvisning af sagen, og indklagedes udeblivelse eller undladelse af at fremlægge bevisdokumenter anses ikke som en anerkendelse af klagerens krav.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5.9 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 26

Bestemmelsen angår voldgiftsrettens udpegning af sagkyndige til at afgive erklæring til voldgiftsretten. Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til modellovens art. 26, idet dog muligheden for ved aftale at fravige bestemmelsen fremgår af den foreslåede generelle regel i § 2 om lovens fravigelighed.

Bestemmelsen gælder for voldgift, der finder sted i Danmark. Bestemmelsen kan fraviges ved aftale.

Efter *stk. 1, 1. pkt.*, kan voldgiftsretten udpege en eller flere sagkyndige til at afgive erklæring til voldgiftsretten om bestemte spørgsmål, som voldgiftsretten skal afgøre. Voldgiftsretten kan udpege en sag-

kyndig efter anmodning fra en part eller af egen drift. Den nærmere fremgangsmåde i forbindelse med udpegningen, herunder en eventuel høring af parterne, fastslægges i mangel af anden aftale af voldgiftsretten. I mangel af anden aftale er det endvidere voldgiftsretten, der afgør, om en sagkyndig har de fornødne kvalifikationer og er upartisk og uafhængig. Er andet ikke aftalt, afgør voldgiftsretten også, om erklæringen skal afgives skriftligt eller mundtligt.

Det fremgår af *2. pkt.*, at voldgiftsretten kan pålægge en part at meddele den sagkyndige alle relevante oplysninger og at give den sagkyndige adgang til at besigtige dokumenter og andre beviser. Efterkommer en part uden rimelig grund ikke et sådant pålæg, kan voldgiftsretten lade dette komme parten til skade i forbindelse med bevisdømmelsen (såkaldt fakultativ processuel skadevirkning).

Stk. 2 angår en efterfølgende afhjæmning af den sagkyndiges erklæring. Hvis en part anmoder om det, eller hvis voldgiftsretten finder det nødvendigt, skal den sagkyndige efter afgivelsen af sin erklæring til voldgiftsretten deltage i en mundtlig forhandling, hvor parterne har lejlighed til at stille spørgsmål til den sagkyndige og til at føre sagkyndige vidner om de pågældende spørgsmål.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5.9 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 27

Bestemmelsen angår bevisoptagelse ved domstolene og domstolenes forelæggelse af præjudicielle spørgsmål for EF-domstolen til brug for en voldgiftssag. Bestemmelsens stk. 1 om bevisoptagelse ved domstolene til brug for en voldgiftssag svarer indholdsmæssigt til modellovens art. 27, hvorimod bestemmelsens stk. 2 om domstolenes forelæggelse af præjudicielle spørgsmål for EF-domstolen til brug for en voldgiftssag ikke har noget modstykke i modellen.

Bestemmelsen kan ikke fraviges ved aftale. Bestemmelsens stk. 1 om bevisoptagelse ved domstolene til brug for en voldgiftssag gælder for voldgift, der finder sted i Danmark eller i udlandet, eller hvor det endnu ikke er fastslået, hvor voldgiften skal finde sted. Bestemmelsens stk. 2 om domstolenes forelæggelse af præjudicielle spørgsmål for EF-domstolen til brug for en voldgiftssag gælder for voldgift, der finder sted i Danmark.

Stk. 1 giver mulighed for, at voldgiftsretten eller en part med voldgiftsrettens samtykke anmoder domstolene om at optage bevis efter retsplejelovens regler. Bestemmelsen har navnlig betydning i de tilfælde,